گزارش یک

بهناز قاسمی

افزایش اعتبار کالابرگ در مهرماه قطعی شد

کالابرگ با نسخه‌پیچی جدید پوست‌اندازی می‌کند

سازمان برنامه و بودجه: سامانه «دولت من» دچار اختلال است، مردم به دفاتر پیشخوان دولت مراجعه کنند و فرایند خوداظهاری را انجام دهند

موضوع افزایش رقم کالابرگ و خوداظهاری خانوارها از روز یک‌شنبه در سامانه «دولت من»، به موضوع داغ تبدیل شده است اما با برخی آدرس‌های ناصحیح، مردم میان سامانه دولت من و دفاتر پیشخوان سردرگم شده‌اند. به‌رغم اینکه مسئولان اقتصادی از نواقص بانک اطلاعاتی و دهک‌بندی و وضعیت درآمد و معیشت خانوار آگاه هستند، اما ظاهراً هیچ تلاشی برای اصلاح آن تاکنون صورت نگرفته است و تیم اقتصادی دولت نیز غالباً از نبود منابع لازم برای افزایش اعتبار کالابرگ سخن می‌گویند. از لحظه اعلام ضروری بودن خوداظهاری بخشی از بدنه جامعه، سامانه دولت من مختل شده است. نکته قابل تأمل اطلاعیه اخیر سازمان برنامه و بودجه است که بر انجام فرایند خوداظهاری اصرار دارد و مردم را به دفاتر پیشخوان راهنمایی می‌کند. این توصیه‌ها در حالی است که وقتی سامانه دولت من مختل و از دسترس خارج شده، دفاتر پیشخوان به کدام سامانه دسترسی دارند و چگونه می‌توانند پاسخگوی مراجعان باشند. به این ترتیب با ناهماهنگی در بدنه، طرح مثبت دولت، با گله و نارضایتی مردم و ایجاد صف‌های طولانی در دفاتر پیشخوان دولت و یا کافی‌نت‌ها همراه شده است.

طرح خوداظهاری یا احراز هویت مردم، با وجود سامانه‌های هوشمند با زیرساخت‌های ضعیف، کار آسانی نیست که در مدت دو یا سه روز، تکمیل و به سرانجام برسد. دولت یک‌بار در مرداد و شهریور ماه با حذف تصادفی کالابرگ خانوار به بهانه عدم سکونت در کشور، دقت و اطلاعات ثبت‌شده در سامانه‌های خود را سنجید و دریافت که این روش احراز هویت غیرمنطقی و مردود است. با گذشت دو ماه از این اتفاق هنوز بسیاری از خانوارها و به‌رغم مراجعه به دفاتر پیشخوان و یا شماره‌گیری کد اعلامی برای اصلاح مشخصات و هویت‌شان، هنوز بلاتکلیف مانده‌اند. نکته این است که این افراد از یارانه نقدی و کالابرگ مرداد و شهریور محروم شده‌اند و هنوز تکلیف هویت‌شان روشن نشده، پیامک جدیدی دریافت کردند که باید وضعیت درآمد، خانه ملکی و وضعیت معیشت‌شان را اظهار کنند تا دولت تصمیم بگیرد که ۵۰۰ هزار تومان افزایش مبلغ کالابرگ را اعمال کند، یا خیر!

همواره عدم آمادگی زیرساخت‌ها و نواقص اطلاعات دولت، حتی بهترین طرح دولت را نابود و موجبات نارضایتی مردم را فراهم می‌کند. ماجرای افزایش رقم کالابرگ نیز در این دور باطل ناهماهنگی‌ها افتاد. طبق قانون بودجه امسال، رقم کالابرگ با افزایش قیمت کالاهای اساسی و ضروری سبد معیشت خانوار از فروردین‌ماه می‌بایست، افزایش یابد. در نیمه نخست سال، رئیس‌جمهور وعده داد و وزرای کابینه نبود منابع و اعتبارات را بهانه‌ای برای عدم اجرای دستور رئیس‌جمهور قرار دادند. تا اینکه از مردادماه با ورود مجلس موضوع جدی شد و گام نخست حذف ایرانیان ساکن در خارج از ایران بود که بر پایه اطلاعات ناقص دهک‌بندی‌ها اجرا شد. کسانی که به سفر اربعین رفته بودند نیز مقیم خارج ثبت شدند و اشخاص ضعیف و متوسطی که کم‌ترین تراکنش‌های بانکی را داشتند نیز ساکن خارج ثبت و یارانه نقدی و کالابرگ‌شان حذف شد و دولت از این ناهماهنگی درس نگرفت و باز هم با روش راستی‌آزمایی ضعیف‌تر وارد میدان شد.

■ ابهام خوداظهاری در طرح جدید کالابرگ

با آغاز فرایند خوداظهاری حدود ۴۰ میلیون نفر برای بررسی وضعیت اقتصادی خانوارها و افزایش احتمالی اعتبار کالابرگ، ابهاماتی درباره نحوه ثبت اطلاعات، اختلال سامانه و پیامدهای ثبت نکردن اطلاعات مطرح شده است. هم‌زمان با افزایش اعتبار کالابرگ مددجویان، سازمان برنامه و بودجه کشور طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد: افزایش کالابرگ برای حدود ۴۰میلیون نفر از هموطنان که مشمول این طرح هستند، پس از تکمیل فرم خوداظهاری و ثبت درخواست انجام می‌شود و مهلت ثبت‌نام متقاضیان تا ساعت ۲۴ سه‌شنبه (۲۱ مهرماه) است. بنابراین، سرپرستان خانوارهای مشمول، لازم است با مراجعه به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به نشانی my.gov.ir، فرم خوداظهاری و ثبت درخواست خود را تکمیل کنند.

با این حال، آغاز این فرایند و ارسال پیامک‌های اطلاع‌رسانی به مشمولان با ابهاماتی همراه بود. در همین زمینه، حسن نوروزی - رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها - در گفت‌وگویی درباره جزئیات خوداظهاری و نحوه اجرای آن به ارائه توضیحاتی پرداخت و در پاسخ به این پرسش که چرا فرایند خوداظهاری در دستور کار قرار گرفته است، گفت: هدف از این اقدام، ثبت اطلاعات افراد و خانوارهاست تا بر اساس داده‌های دریافتی، در ادامه امکان بازنگری در جامعه مشمولان و غیرمشمولان طرح فراهم شود. وی درباره گروه‌های دریافت‌کننده پیامک نیز توضیح داد که ارسال پیامک‌ها بر اساس اطلاعات موجود و با در نظر گرفتن دهک‌های درآمدی انجام شده و پیامک‌های مربوط به این طرح با سرشماره Yaraneh.ir برای حدود ۴۰ میلیون نفر ارسال شده است.

■ مهلت ارسال پیامک‌ها و ابهام در ثبت درخواست

از روز یک‌شنبه برخی متقاضیان با مراجعه به نشانی اعلام‌شده با خطاهای سامانه مواجه شدند که درباره علت این اختلال مسعود بیگلریان - معاون توسعه زیرساخت دولت هوشمند سازمان فناوری اطلاعات ایران - در گفت‌وگو با ایسنا، توضیح داد: بروز اختلال موقت در خدمات‌رسانی سامانه‌های مرتبط با پنجره واحد دولت هوشمند، ناشی از مشکلات شبکه‌ای است. اقدامات لازم برای برطرف شدن این اختلال در حال انجام است و روند بازگشت خدمات به وضعیت عادی در حال پیگیری است. همچنین تعدادی از افراد اعلام کردند که از محل دقیق ثبت درخواست و نحوه تکمیل فرم خوداظهاری اطلاع ندارند. در این میان، برخی مددجویان کمیته امداد و سازمان بهزیستی نیز از دریافت نکردن پیامک خبر دادند. رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها در واکنش به این مشکلات اعلام کرد: افرادی که هنوز پیامک دریافت نکرده‌اند، منتظر بمانند، چراکه فرایند ارسال پیامک‌ها تا پایان کالابرگ ۵۰۰ هزار تومانی از مهر تخصیص می‌یابد.

افرادی که هنوز پیامک دریافت نکرده‌اند، منتظر بمانند، چراکه فرایند ارسال پیامک‌ها تا پایان کالابرگ ۵۰۰هزار تومانی از مهر تخصیص می‌یابد

همچنین روز گذشته سخنگوی دولت در گفت‌وگو با رسانه ملی از قطعی شدن افزایش مبلغ کالابرگ به ۵۰۰ هزار تومان خبر داد و گفت: بخشی از این طرح به وزارت اقتصاد، بخشی وزارت کار و بخشی به سازمان برنامه و بودجه واگذار شده تا پرونده اقتصادی خانوار تکمیل و نهایی شود. مهاجر افزود: این مبلغ قطعی شده و با تخصیص منابع، اجرای آن در مهرماه آغاز می‌شود.

■ فرایند خوداظهاری و پرداخت افزایش اعتبار کالابرگ به ماه آینده نادرست است

در میانه قطعی سامانه دولت من و عدم خدمت‌رسانی دفاتر پیشخوان دولت و کافی‌نت‌ها به مردم و ایجاد صف‌های طولانی در دفاتر پیشخوان، مرکز روابط عمومی، امور بین‌الملل و مدیریت دانش سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرد: در پی انتشار خبری از سوی برخی خبرگزاری‌ها، ضمن تکذیب خبر موکول‌شدن فرایند خوداظهاری و پرداخت افزایش اعتبار کالابرگ به ماه آینده، تأکید می‌شود که فرایند ثبت‌نام متقاضیان در مهرماه در حال انجام است. در این اطلاعیه آمده است: پیامک دعوت به خوداظهاری برای افزایش اعتبار کالابرگ، برای ۱۸میلیون و ۳۰۰ هزار سرپرست خانوار، معادل حدود ۴۰ میلیون نفر، ارسال خواهد شد. ثبت‌نام در سامانه «دولت من» صرفاً از سوی سرپرست خانوار امکانپذیر است و سرپرستان خانوارهایی که امکان استفاده از سامانه را ندارند، می‌توانند با مراجعه حضوری به دفاتر پیشخوان دولت، فرایند خوداظهاری را انجام دهند.

زمستان پیش رو و ضرورت انتخاب سکانداری آشنا به پیچیدگی‌های صنعت نفت

نکته

اعظم فارسیجانی

با نزدیک شدن به فصل سرد سال، صنعت نفت و گاز ایران بار دیگر در برابر مجموعه‌ای از چالش‌های به هم پیوسته قرار می‌گیرد؛ چالش‌هایی که از ناترازی گاز و محدودیت تأمین سوخت نیروگاه‌ها و صنایع آغاز می‌شود و تا ضرورت بازسازی تأسیسات، افزایش ظرفیت تولید و حفظ پایداری صادرات نفت ادامه می‌یابد. عبور موفق از این شرایط، بیش از هر چیز به تصمیم‌گیری به موقع، مدیریت هماهنگ و انتخاب مدیری نیاز دارد که شناختی عمیق از ساختار و اقتضائات این صنعت داشته باشد.

ناترازی گاز دیگر مسئله‌ای مقطعی و محدود به چند ماه سرد سال نیست، بلکه به یکی از مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر اقتصاد، تولید صنعتی و امنیت انرژی کشور تبدیل شده است. افزایش مصرف در بخش خانگی، محدودیت رشد تولید، نیاز به سرمایه‌گذاری در میدان‌های گازی و ضرورت بهینه‌سازی مصرف، همگی نشان می‌دهند که مدیریت زمستان پیش رو نیازمند برنامه‌ای فراتر از راهکارهای کوتاه مدت است. هر گونه اختلال در تأمین گاز می‌تواند زنجیره‌ای از پیامدها را در نیروگاه‌ها، صنایع بزرگ و بخش‌های مختلف اقتصادی ایجاد کند. در چنین شرایطی، تعیین تکلیف مدیریت ارشد وزارت نفت اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند. صنعت نفت به مدیری نیاز دارد که علاوه بر توان تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی، با پیچیدگی‌های عملیاتی شرکت‌های تابعه، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری، الزامات تولید و دشواری‌های تجارت بین‌المللی انرژی آشنا باشد. تجربه اجرایی در سطوح مختلف صنعت، شناخت نیروی انسانی متخصص و آگاهی از ظرفیت‌ها و گلوگاه‌های موجود می‌تواند زمان تصمیم‌گیری را کاهش دهد و امکان استفاده مؤثرتر از منابع را فراهم کند.

از سوی دیگر، آسیب‌دیدگی بخشی از تأسیسات و زیرساخت‌های صنعت نفت و گاز، ضرورت بازسازی و نوسازی را برجسته‌تر کرده است. حفظ سطح تولید، تأمین پایدار خوراک پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها و پاسخگویی به نیاز روزافزون کشور، بدون برنامه‌ریزی دقیق و تخصیص هدفمند منابع امکان‌پذیر نخواهد بود. در این میان، هماهنگی میان شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی پالایش و پخش و دیگر مجموعه‌های مرتبط، نقشی تعیین‌کننده در عبور از محدودیت‌ها دارد.

موضوع صادرات نفت نیز نباید در سایه مسائل داخلی به حاشیه رانده شود. در شرایط تحریم و رقابت فشرده در بازارهای جهانی، حفظ بازارها، مدیریت هزینه‌ها، توسعه روش‌های فروش و بازگرداندن منابع حاصل از صادرات، نیازمند مدیریتی واقع‌بینانه و آشنا با الزامات عملیاتی و تجاری است. هر تصمیمی که به کاهش ظرفیت تولید یا اختلال در روند صادرات منجر شود، می‌تواند بر درآمدهای ارزی کشور و توان تأمین مالی پروژه‌های توسعه‌ای اثر بگذارد.

از همین رو، انتخاب وزیر نفت نباید صرفاً تابع ملاحظات سیاسی یا جابه‌جایی‌های مدیریتی باشد. معیار اصلی باید توانایی اداره مجموعه‌ای پیچیده، برخورداری از سابقه اجرایی معتبر، شناخت میدانی از صنعت و قابلیت ایجاد هماهنگی میان بخش‌های مختلف باشد. در مقطع کنونی، تداوم مسیر مدیریتی و پرهیز از تغییرات شتاب‌زده می‌تواند به حفظ تمرکز سازمانی و پیشبرد برنامه‌های ضروری کمک کند؛ به ویژه اگر ساختار موجود از مدیری برخوردار باشد که پیش‌تر مسئولیت‌های مهم اجرایی را بر عهده داشته و با ظرفیت‌ها و محدودیت‌های شرکت‌های اصلی صنعت نفت آشنا باشد.

در این چارچوب، ارزیابی عملکرد مدیرانی که از بدنه تخصصی صنعت نفت برخاسته‌اند و سابقه اداره مجموعه‌های بزرگ عملیاتی را در کارنامه دارند، می‌تواند بخشی از فرایند تصمیم‌گیری باشد. آشنایی با سازوکارهای تولید و صادرات، شناخت نیروهای متخصص و تجربه مواجهه با محدودیت‌های واقعی صنعت، مزیت‌هایی هستند که نمی‌توان به سادگی و در مدت کوتاه جایگزین کرد.

زمستان پیش رو فرصتی برای آزمون تصمیم‌های مدیریتی نیست، بلکه مقطعی حساس است که پیامدهای هر انتخاب می‌تواند مستقیماً بر امنیت انرژی و فعالیت اقتصادی کشور اثر بگذارد. در چنین وضعیتی، اولویت باید انتخاب مدیری باشد که با اتکا به تجربه، شناخت کارشناسی و توان اجرایی بتواند از ظرفیت‌های موجود استفاده کند، روند بازسازی و توسعه را شتاب بخشد و صنعت نفت را با کمترین وقفه از شرایط دشوار پیش رو عبور دهد.

همتی: نرخ دلار بازهم کاهش می‌یابد

خبر

رئیس کل بانک مرکزی از تأمین ۲۵میلیارد دلار ارز از ابتدای سال خبر داد و گفت روند رشد نرخ دلار کاهشی شده است.

به گزارش تسنیم، عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی در هفتادمین جلسه ستاد رسانه‌ای فضای مجازی کشور به تشریح ابعاد مختلف اقدامات و ماموریت‌های بانک مرکزی پرداخت و گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۲۵ میلیارد دلار برای تولید، تامین ارز شده و این روند تامین ارز ادامه دارد و در این زمینه، مشکلی نخواهیم داشت. وی اظهار داشت: روند رشد نرخ دلار با اقدامات متعددی که بانک مرکزی انجام داده، کاهشی شده و این روند کاهشی ادامه خواهد داشت، اما دشمن در تلاش است با شوک رسانه‌ای و اخبار جعلی و دروغ، این روند را متوقف کند و به‌طور قطع با همت مسئولان و کمک مردم عزیزمان، موفق نخواهند شد. رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه نقدینگی در سه ماه گذشته کاهش داشته است، از کاهش تورم نقطه به نقطه در مهر ماه خبر داد و تاکید کرد: دشمن تلاش‌های زیادی برای ایجاد اختلال در ابعاد مختلف اقتصادی کشور، انجام داده، اما تاکنون با برنامه ریزی مدون و همکاری بسیار خوب مردم، موفق نشده و بعد از این هم موفق نخواهد شد. هفتادمین جلسه ستاد رسانه‌ای فضای مجازی کشور به ریاست سید محمد امین آقامیری رئیس مرکز ملی فضای مجازی و با حضور عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی، ارگان‌های رسانه‌ای کشور و نمایندگان رسانه‌های مختلف کشور در مرکز ملی فضای مجازی برگزار شد. در ابتدای این نشست، گزارشی از وضعیت رسانه‌ای کشور در حوزه‌های مختلف اقتصادی از جمله نرخ ارز و طلا توسط ستاد رسانه‌ای فضای مجازی کشور ارائه شد و اعضای جلسه نکات و پیشنهادات خود را بیان کردند.

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی با شماره مرجع: ۱۶/ ۴۰۴ (نوبت دوم) و شماره سامانه ستاد ۱۰۰۵۰۹۱۶۴۵۰۰۰۰۹

شرکت ملی نفت ایران
شرکت پایانه های نفتی ایران (سهامی خاص)

شرکت پایانه های نفتی ایران (سهامی خاص) در نظر دارد با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) از طریق مزایده عمومی نسبت به فروش ۴ فروند شناور یدک کش خارج از رده مستعمل و اسقاطی به نام های ۱۲ فروردین، ۱۵ خرداد و ۷ تیر (مستقر در جزیره خارگ) و ۱۵ شعبان (مستقر در بندر ماهشهر) به شرح ذیل و با جزییات مندرج در اسناد مزایده اقدام نماید.

نام شناور	شماره پارتی مرجع	قیمت پایه (ریال)	تضمین شرکت در مزایده (ریال)	سال و ساخت	قدرت موتور	شماره ثبت	موتورهای اصلی: فوجی ۲ موتور ۸ سیلندر ظرفیت ناخالص: ۵۷۸ تن ظرفیت خالص: ۱۷۳ تن طول: ۴۰ متر عرض: ۱۱ متر عمق: ۵ متر بندر ثبت: بوشهر
۱۲ فروردین	۴۰۴/۱۶-۱	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۳۶۳ ژاپن	۲*۲۳۵۰ اسب بخار	۲/۴۵۶۶	
۱۵ خرداد	۴۰۴/۱۶-۲	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۹۸۴ ژاپن	۲*۱۷۳۰ کیلووات	۲/۴۸۹۶	
۷ تیر	۴۰۴/۱۶-۳	۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۹۸۴ ژاپن	۲*۱۷۵۳ کیلووات	۲/۴۸۹۷	
۱۵ شعبان	۴۰۴/۱۶-۴	۳۶۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۹۸۴ ژاپن	۲*۱۷۳۰ کیلووات	۲/۴۸۹۸	

*** برنامه زمانبندی مزایده در سامانه ستاد:

۱	زمان انتشار در سایت ستاد	۱۴۰۵/۰۷/۲۰	۵	مهلت ارایه پیشنهاد در سامانه	۱۴۰۵/۰۷/۲۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۵
۲	مهلت دریافت اسناد مزایده	۱۴۰۵/۰۸/۱۰	۶	گشایش پاکات	۱۴۰۵/۰۸/۲۶
۳	آخرین مهلت ارایه مدارک برای بازدید	۱۴۰۵/۰۸/۱۰	۷	تعیین برنده	۱۴۰۵/۰۸/۲۷
۴	تاریخ بازدید	۱۴۰۵/۰۷/۲۰ لغایت ۱۴۰۵/۰۸/۲۳			

*** ضمنا رعایت موارد ذیل الزامی می باشد:
۱- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می باشد و کلیه فرآیند مزایده اعم از دریافت اسناد مزایده، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده و تحویل کالا صرفا در بستر سامانه مذکور امکان پذیر است.
۲- حسب آیین نامه تضمین معاملات دولتی شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹هـ مورخ ۹۴/۹/۲۲ مصوب هیات محترم وزیران متقاضیان می بایست اصل تضمین فرآیند ارجاع کار (ضمانت نامه پرداخت تضمین شرکت در مزایده) را در مهلت مقرر شده به صورت سربسته به نشانی زیر تحویل دهند.
علاقمندان به شرکت در مزایده و اخذ راهنمایی های لازم برای ثبت نام، دریافت گواهی الکترونیکی (توکن)، نحوه امضاء الکترونیکی اسناد مزایده و .. می باید با شماره های زیر تماس حاصل نمایند:
مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه ۱۴۵۶- (۰۲۱) ضمنا اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان ها در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش «ثبت نام/پروفایل مزایده گر» موجود است.
نشانی و شماره های تماس شرکت پایانه های نفتی ایران:
*** تهران- پاسداران- بالاتر از برج سفید- خیابان شهید حجت سوری (نیستان هفتم)
پلاک ۱۱ شماره تلفن: ۸۸۵۳۶۲۰۵ تلفکس: ۲۲۵۹۲۴۳۸
تلفکس جزیره خارک: ۰۷۷۳۳۸۲۵۲۲۴
روابط عمومی شرکت پایانه های نفتی ایران
شناسه آگهی: ۲۲۹۶۰۸۲

گزارش ۲

سعیده زمانی

کاهش یک‌درجه‌ای دما در خانه‌ها به اندازه یک فاز پارس جنوبی صرفه‌جویی دارد

پایداری گاز استان‌های شمالی از مسیر تهران

رشد مصرف گاز، افت سرمایه‌گذاری، فرسودگی زیرساخت‌ها و محدودیت ظرفیت ذخیره‌سازی، شکاف میان عرضه و تقاضا در این بخش را تشدید کرده و در این میان در آستانه فصل سرد سال، استان‌های شمالی و شرقی در شرایط حساس‌تری قرار گرفته‌اند. سیاستگذار حوزه انرژی با توجه به ناترازی حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون مترمکعبی و همچنین کسری ۱۳۰ میلیون مترمکعب ناشی از خسارت حمله دشمن امریکایی صهیونیستی به عسلویه در جنگ رمضان، اقدامات متعددی برای جبران این ناترازی در دستور کار قرار داده است. طبق گزارش‌ها و به‌رغم کاهش ۱۳ تا ۱۴ درصدی ورودی گاز به شبکه سراسری، میزان تحویل گاز به نیروگاه‌ها به لحاظ درصدی با سال گذشته برابری می‌کند. همچنین، سوخت مورد نیاز تمامی صنایع به‌طور کامل تأمین شد و حجم تحویل گاز در بخش صنایع کوچک و واحدهای تولیدی پربازده با اشتغال‌زایی بالا، یک میلیارد مترمکعب افزایش یافت. با این حال عبور از زمستان امسال علاوه بر اقدامات متولی حوزه انرژی در زمینه مدیریت عرضه، نیازمند مدیریت مصرف به‌ویژه در استان تهران، البرز و سمنان است؛ جایی که بر اساس برآوردها کاهش یک‌درجه‌ای دمای محیط توسط مردم می‌تواند به اندازه یک فاز پارس جنوبی صرفه‌جویی رقم بزند.

ایران در شاخص شدت مصرف برق و گاز، طی ۲۰ سال اخیر رتبه نخست را در میان ۱۷۰ کشور جهان داشته است؛ این آمار نشان می‌دهد حساسیت لازم نسبت به مصرف بهینه انرژی در کشور پایین است. استاندارد جهانی برای دمای محیط بین ۱۸ تا ۲۱ درجه سانتی‌گراد است که مبنای «پویش دمای رفاه» عنوان می‌شود. بر اساس آمار، ۷۰ تا ۸۰ درصد از گاز مصرفی بخش خانگی صرف گرمایش محیط می‌شود. استفاده از تجهیزات با راندمان بالا، نصب درزگیر، استفاده از پنجره‌های دوجداره، کشیدن پرده‌های ضخیم، و تنظیم دمای پکیج بین ۵۵ تا ۶۰ درجه سانتی‌گراد، تأثیر بسزایی در کاهش مصرف دارد. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران روز گذشته در مراسم گرامیداشت روز ایمنی و آتش‌نشانی با اشاره به دشواری‌های پیش‌رو، امسال را «استثنایی و بسیار سخت» دانست و هشدار داد که بر اثر حوادث اخیر در حمله دشمن، ۲۳۰ میلیون مترمکعب از ظرفیت تولید از دست رفت که بازگرداندن ۱۰۰ میلیون مترمکعب از آن در شرایطی بسیار دشوار انجام شد. سعید توکلی با تأکید به اهمیت صرفه‌جویی در این شرایط افزود: استان‌های گلستان، مازندران و خراسان به دلیل قطع محورها و تنش گازی در اولویت ویژه هستند و مدیریت مصرف به‌تنهایی برای عبور از این بحران در این سه استان کافی نیست. او با بیان اینکه کاهش مصرف در استان‌های تهران، البرز و سمنان (به‌ویژه در تهران)، تأثیر مستقیمی بر پایداری شبکه در سه استان بحرانی شمال و شرق دارد تأکید کرد: اقدام‌هایی نظیر شناسایی انشعاب‌های غیرمجاز، مقابله با سرقت گاز و محدودکردن مصرف‌کنندگان غیراولویت‌دار به‌شدت دنبال شود.

■ ناترازی گاز با صرفه‌جویی همگانی مهار می‌شود

بر اساس برآوردها، در اوج مصرف، کاهش «یک درجه سانتی‌گراد» دمای محیط توسط هر خانوار، معادل ۲۵ میلیون مترمکعب، یعنی به اندازه ظرفیت تولید یک فاز پالایشگاه عسلویه، به پایداری شبکه گاز کشور کمک می‌کند. در همین ارتباط، نصرت‌الله سیفی، مدیرعامل اسبق بهینه‌سازی مصرف سوخت در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: با توجه به حملات دشمن به عسلویه در جنگ ۴۰ روزه، بخشی از پالایشگاه‌ها خسارت دید و امکان پالایش گاز در آن وجود ندارد، بنابراین کسری گاز در این شرایط پیش آمده است. او با بیان اینکه افت فشار باعث کمبود برق و محدودیت صنایع می‌شود افزود: مدیریت ناترازی گاز صرفاً به تأمین نیاز خانوارها محدود نمی‌شود و فعالیت صنایع و حفظ تولید را نیز در برمی‌گیرد. این کارشناس حوزه انرژی با تأکید بر اهمیت صرفه‌جویی در مصرف از سوی شهروندان گفت: نه فقط صرفه‌جویی از طرف برخی استان‌ها، بلکه اگر تمامی استان‌ها بتوانند مصرف خود را ۲۰ درصد کاهش دهند ضمن اینکه این کاهش آسیبی به رفاه آنها نمی‌زند اما می‌تواند به عنوان راهکاری برای مدیریت مصرف در کوتاه‌مدت اجرایی شود. سیفی با اشاره به اهمیت بخش خانگی در صرفه‌جویی گاز می‌گوید: بخش عمده گاز در زمستان در بخش خانگی مصرف می‌شود و بنابراین با راهکارهایی از جمله رعایت دمای آسایش (۱۸ تا ۲۰ درجه)، پوشش گرم، استفاده از کرسی و عایق‌بندی پنجره‌ها با نایلون می‌توان ناترازی گاز در زمستان امسال را مدیریت کرد. این کارشناس حوزه انرژی ارائه مشوق‌هایی از سوی دولت برای شهروندانی که در مصرف گاز صرفه‌جویی می‌کنند را مؤثر عنوان کرد و گفت: صرفه‌جویی در مصرف گاز ضمن اینکه خللی در زندگی روزمره ایجاد نمی‌کند اقدامی اخلاقی و انسانی است و به‌طور حتم هیچ شهروندی نمی‌تواند هموطن خود را در شرایط سخت ببیند. به گفته مدیرعامل اسبق بهینه‌سازی مصرف سوخت، اتخاذ راهکارهایی همانند تجهیزات کم‌مصرف و عایق‌بندی ساختمان‌ها نیز از راهکارهای میان‌مدت و بلندمدت برای مدیریت مصرف گاز است که ضروری است در دستور کار قرار گیرد.

■ از ذخیره‌سازی سوخت دوم تا دوگانه‌سوز کردن صنوف حیاتی

کارشناسان حوزه انرژی نیز راهکارهایی برای تأمین گاز خانگی و صنایع در فصل سرد سال پیشنهاد می‌کنند. از مجموع اظهارنظرها این‌گونه برآورد می‌شود که ضروری‌ترین گام پیشگیرانه در این مقطع، تجهیز سریع نانوایی‌ها، کارگاه‌های آجرپزی و واحدهای تولیدی مهم به مشعل‌های دوگانه‌سوز است تا امنیت غذایی و معیشتی مردم دچار اختلال نشود. همچنین توزیع سوخت دوم (نفت سفید و گاز مایع) در میان روستاییان و فراهم‌سازی سازوکار ذخیره‌سازی مطمئن آن در مناطق سخت‌گذر، به گفته آنها مانع از غافلگیری در یخبندان خواهد شد. همچنین راهکارهایی برای مدیریت مصرف در بخش خانگی پیشنهاد شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد کاهش تنها ۲ درجه‌ای دمای وسایل گرمایشی در منازل و بهینه‌سازی سامانه‌های حرارتی، بار بسیار سنگینی را از دوش خط انتقال برمی‌دارد. واقعیت محاسباتی حاکی از آن است که اگر مردم تنها حدود ۵ درصد در مصرف روزانه خود صرفه‌جویی کنند، شبکه به تعادل کامل می‌رسد و خطر قطعی گاز منتفی خواهد شد. یکی دیگر از برنامه‌های مطرح‌شده برای کاهش مصرف گاز، جایگزینی بخاری‌های کم‌بازده با تجهیزات گرمایشی پربازده است. برآوردهای اعلام‌شده از وجود حدود ۲۰ تا ۲۱ میلیون بخاری کم‌بازده در کشور حکایت دارد؛ تجهیزاتی که اصلاح و جایگزینی آنها می‌تواند در کاهش مصرف گاز نقش داشته باشد. بر اساس برآوردهای مطرح‌شده، هر بخاری پربازده می‌تواند سالانه حدود ۴۶۶ مترمکعب گاز کمتر مصرف کند. توسعه این طرح، در کنار بهینه‌سازی موتورخانه‌ها و اصلاح سیستم‌های گرمایشی، بخشی از برنامه بلندمدت مدیریت مصرف انرژی محسوب می‌شود.

■ پایش لحظه‌ای شبکه گاز

محمد کعب‌عمیر، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به پیش‌بینی‌ها در خصوص ناترازی گاز در زمستان پیش‌رو، گفت: با توجه به پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته در خصوص احتمال افت فشار گاز در برخی مناطق کشور، به‌ویژه استان‌های شمالی، عبور از این شرایط نیازمند برنامه‌ریزی پیش‌دستانه، تدوین سناریوهای مختلف مدیریتی و اقدامات فوری و هماهنگ است. او با اشاره به تصمیمات اتخاذشده برای مدیریت مصارف در نقاط پرمصرف، تصریح کرد: طبق ارزیابی‌ها و تدابیر در نظر گرفته‌شده، اعمال محدودیت‌های هوشمند از جمله قطع گاز ویلاهای خالی از سکنه و مدیریت مصرف صنایع بزرگ با مصرف غیرمتعارف، به‌ویژه در مناطق شمالی، از جمله ابزارهایی است که برای جلوگیری از افت فشار در بخش خانگی مدنظر قرار دارد. در عین حال، بر استمرار هماهنگی و تعامل مستمر با صنایع و نیروگاه‌ها تأکید داریم تا تدابیر لازم برای حفظ چرخه تولید همزمان با پایداری شبکه اجرایی شود.